

ΚΑΙΝΟΔΙΑΘΗΚΙΚΟΙ ΑΝΑΒΑΘΜΟΙ: Το γκρέμισμα των διαχωριστικών τειχών ανάμεσα στους ανθρώπους (Ιωάννης Καραβιδόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Α.Π.Θ.)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 11 Αυγούστου, 2021

«Αυτός γαρ (ενν. ο Χριστός) εστιν η ειρήνη ημών, ο ποιήσας τα αμφότερα έν και το μεσότοιχον του φραγμού λύσας» (Εφεσ 2, 14)

Η **Προς Εφεσίους επιστολή τού Απ. Παύλου**, καθώς σημειώνει ένας από τους αξιολογότερους αρχαίους της Εκκλησίας ερμηνευτές της, **ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος**, «είναι γεμάτη από νοήματα και δόγματα υψηλά». «Αυτή», συνεχίζει ο ίδιος ερμηνευτής, «είναι γεμάτη από πολύ υψηλά και πολύ σημαντικά νοήματα. Όσα σχεδόν πουθενά αλλού δεν είπε (ο Παύλος), αυτά τα δηλώνει εδώ». «Απαιτείται λοιπόν από εμάς», παρατηρεί και ο **Θεοφύλακτος**, «πολλή προσοχή για την κατανόηση των μυστηρίων που περιέχονται σε αυτήν». Πραγματικά η επιστολή αυτή εκθέτει το «μυστήριο που ήταν κρυμμένο προαιώνια στον Θεό» (3,9), μυστήριο που αποκάλυψε στην ανθρωπότητα ο Ιησούς Χριστός και που συνίσταται στην, διά της Εκκλησίας, πραγματοποίηση της προαιώνιας βουλής τού Θεού για τη **σωτηρία όλων των ανθρώπων**. Μέσα στο χάος και τη διάσπαση του αρχαίου κόσμου η ιστορική πραγματικότητα της Εκκλησίας εκπροσωπεί τη φιλόανθρωπη προσφορά τού Θεού, ο οποίος συγκροτεί σε ένα σώμα, σε μία κοινωνία πίστης, ειρήνης και αγάπης τους πρώην εχθρούς μεταξύ τους, Ιουδαίους και εθνικούς. Η συμμετοχή στη νέα αυτή κοινωνία, στο σώμα τού Χριστού, συνεπάγεται και ανάλογη ζωή των μελών του, ζωή «εν Χριστώ».

Αναλυτικότερα στο πρώτο μέρος της επιστολής (κεφ. 1, 1 - 3, 21) εκθέτει ο Απόστολος το **μυστήριο της θείας οικονομίας για τη σωτηρία όλων των ανθρώπων** και την πραγματοποίησή του «εν Χριστώ» μέσα στην Εκκλησία, και στο δεύτερο μέρος, το **πιο πρακτικό, αναφέρεται στη βίωση του μυστηρίου της θείας οικονομίας από τα μέλη τού σώματος του Χριστού** (4, 1 - 6, 24). Από το Α' μέρος της προέρχεται ο υπό ερμηνεία στίχος.

Είναι γεγονός ότι το μίσος, οι διαιρέσεις, και οι διχοστασίες αποτελούν χαρακτηριστικά γνωρίσματα του υποδουλωμένου στο κακό και την αμαρτία προχριστιανικού ανθρώπου. Φράκτες δυσπρόσιτους συνήθιζαν να

υψώνουν οι άνθρωποι στη θρησκευτική ομάδα που ανήκουν, να αγαπούν μόνο τους ομοϊδεάτες τους που βρίσκονται μέσα στον ίδιο χώρο, και να μισούν και εχθρεύονται κάθε ξένο που είναι έξω από τα τείχη, με τα οποία αυτοί περιβάλλονται. Πιστεύουν ότι η σωτηρία είναι προνόμιο δικό τους και εκδήλωση της αποκλειστικής εύνοιας του Θεού γι' αυτούς.

Ένας τοίχος στον Ναό τού Σολομώντα εμπόδιζε με ποινή θανάτου στους εθνικούς να υπερβούν τα όρια και να εισέλθουν πιο μέσα στον Ναό. Ένας μεγαλύτερος ακόμη φραγμός, ο Νόμος τού Μωυσή, με τις πολλές διατάξεις και τις ραβινικές ερμηνείες του, διαχώριζε τους Ιουδαίους από τους λοιπούς λαούς. **Το έργο όμως του Χριστού μέσα στον κόσμο σήμαινε από τη μια μεριά το γκρέμισμα του τοίχου αυτού, καθώς και κάθε διαχωριστικού τοίχου που διαιρεί τους ανθρώπους, και από την άλλη μεριά τη δημιουργία μιας νέας ανθρωπότητας με χαρακτηριστικό γνώρισμα τις ειρηνικές και αδελφικές σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων. Η νέα αυτή ανθρωπότητα είναι η Εκκλησία.**

Η ειρήνη, μια λέξη που συχνά χρησιμοποιούμε, δηλωτική μιας καταστάσεως, που τόσο εγκάρδια και θερμά ευχόμαστε ο ένας στον άλλον, έχει στα κείμενα του Απ. Παύλου ένα **βαθύ πνευματικό περιεχόμενο: Είναι η συνδιαλλαγή τού ανθρώπου με τον Θεό, με τον συνάνθρωπό του, και με τον εαυτό του. Συνδιαλλαγή που έγινε κατορθωτή με τον Σταυρό τού Χριστού και που τη ζούμε στην πληρότητά της μέσα στην Εκκλησία.**

Στην **ενότητα**, στην οποία ανήκει ο στίχος που θα μας απασχολήσει εδώ, κυριαρχούν δύο εικόνες που περιγράφουν την Εκκλησία: Η εικόνα τής οικογένειας, μέσα στην οποία κάθε άνθρωπος αισθάνεται οικείος τού Θεού και όχι απομονωμένος, ριγμένος στον κόσμο και αβοήθητος, και η εικόνα τής οικοδομής με ακρογωνιαίο λίθο τον Χριστό. Και οι δύο αυτές εικόνες δείχνουν την **ειρηνική ενότητα της Εκκλησίας, μέσα στην οποία αίρονται οι διαφορές που χωρίζουν τους ανθρώπους και γκρεμίζονται τα τείχη που οι ίδιοι υψώνουν.**

***

Θα διερωτηθεί ίσως κανείς, τι μπορεί να σημαίνουν όλα τα ανωτέρω για τον σημερινό αναγνώστη τής επιστολής.

Θα διατυπώσουμε ορισμένες σκέψεις βοηθητικές για τη σημερινή κατάσταση των ανθρώπων και ειδικότερα των χριστιανών: Όταν, **αντί της ειρήνης, διαπιστώνει κανείς την ύπαρξη θρησκευτικών ομάδων, που η καθεμία θεωρεί τα μέλη της ως τους μόνους κατόχους τής αλήθειας τού Χριστού, οι οποίοι διακρίνουν «τους δικούς μας» από «τους άλλους», όταν διαπιστώνει**

ταραχές μέσα στην Εκκλησία, όταν, αντί της οικογενειακής θαλπωρής, επικρατεί το μίσος μεταξύ των χριστιανών, όταν, αντί της Χριστοκεντρικής οικοδομής, βλέπει συντρίμμια και καταστροφές, πώς θα θεμελιωθεί η πίστη του στον θείο ιδρυτή της; Η Εκκλησία πράγματι στην πολυτάραχη ιστορία της διά μέσου των αιώνων είναι πιθανό να παρουσιάζει κάποτε συμπτώματα καταλυτικά του έργου της, όταν π.χ. τα μέλη της υψώνουν τείχη ανάμεσα σε αυτούς και τους «άλλους», ανάμεσα στην αλήθεια, που αυτοί σφιχταγκαλιάζουν μέχρι του σημείου να την πνίξουν, και στους άλλους, που κατά τη δική τους γνώμη, είναι πλανημένοι. Από δεινούς επιτιμητές των άλλων και δικαίωση του εαυτού τους έχει πείρα και η εποχή μας. Ένα άλλο τείχος, που ενδεχομένως μπορεί να δημιουργήσει κανείς με τους άλλους αδελφούς, είναι το προσωπείο της υποκρισίας. Είναι η διάθεση να φανεί κανείς καλύτερος από ό,τι είναι στην πραγματικότητα, μια διάθεση και συμπεριφορά που καυτηρίασε ο Χριστός με τα δριμύτερα των λογίων του (βλ. π.χ. Ματθ. 7, 5. 15, 7. 23, 13 κ.ά.). Πέρα όμως από τις αδυναμίες των ανθρώπων που αποτελούν την Εκκλησία, ή που τη διακονούν, βρίσκεται ο θεμέλιος λίθος της, ο Χριστός, που χορηγεί την ειρήνη και οδηγεί την Εκκλησία του μέσα από τις κακοτοπιές των μελών της στον τελικό θρίαμβο. Είναι απαραίτητο το υπόβαθρο του προσωπικού βιώματος και της σταθερής συνδέσεως του κάθε πιστού με τον «άρχοντα της ειρήνης», για να αντιμετωπισθούν οι δυσάρεστες καταστάσεις. Η ειρήνη τού Χριστού είναι δώρο της αγάπης του. Εάν κανείς αρνείται να το δεχτεί, δεν μπορεί παρά μόνο τον εαυτό του να κρίνει και να κατηγορεί για την απουσία της ειρήνης. Κάθε άλλη κριτική προς άλλα διοικητικά ή απλά μέλη της Εκκλησίας σημαίνει υπεκφυγή και συγκάλυψη της προσωπικής ευθύνης του.

(Πηγή: Περιοδικό "Εφημέριος" Ιούλ. - Αύγ. 2021)